

SCI-CONF.COM.UA

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

**PROCEEDINGS OF X INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
MAY 4-6, 2022**

**TOKYO
2022**

SCIENCE, INNOVATIONS AND EDUCATION: PROBLEMS AND PROSPECTS

Proceedings of X International Scientific and Practical Conference

Tokyo, Japan

4-6 May 2022

Tokyo, Japan

2022

UDC 001.1

The 10th International scientific and practical conference “Science, innovations and education: problems and prospects” (May 4-6, 2022) CPN Publishing Group, Tokyo, Japan. 2022. 624 p.

ISBN 978-4-9783419-3-8

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine Science, innovations and education: problems and prospects. Proceedings of the 10th International scientific and practical conference. CPN Publishing Group. Tokyo, Japan. 2022. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/x-mezhdunarodnaya-nauchno-prakticheskaya-konferentsiya-science-innovations-and-education-problems-and-prospects-4-6-maya-2022-goda-tokio-yaponiya-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine, Russia and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: tokyo@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2022 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2022 CPN Publishing Group ®

©2022 Authors of the articles

POLITICAL SCIENCES

71. *Katamadze N.* 459
NEGATIVE IMPACT OF DUPLICATE FUNCTIONS ON PUBLIC
ADMINISTRATION EFFICIENCY

PHILOLOGICAL SCIENCES

72. *Вознюк Л. А.* 464
ВЛАСНА НАЗВА ЯК МОВНА ОДИНИЦЯ І ЇЇ ФУНКЦІЇ У МОВІ
73. *Заря Т. С., Бахов І. С.* 471
ТЕОРЕТИЧНІ ТА ПРАКТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПЕРЕКЛАДУ З
УКРАЇНСЬКОЇ НА АНГЛІЙСЬКУ МОВУ, ЯК МЕТОД
ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОГО ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ
МОВИ УЧНІВ СТАРШИХ КЛАСІВ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ
ШКОЛИ
74. *Лавренчук М. А.* 476
ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ОПАНУВАННЯ
КИТАЙСЬКОЮ ІЄРОГЛІФІКОЮ
75. *Лесінська О. М., Микитюк І. М.* 481
СТРУКТУРНО-СЕМАНТИЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ІМЕННИКОВОГО
СЛОВОСПОЛУЧЕННЯ
76. *Нікоряк Н. В., Марчук І. П.* 484
ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИЙ КОД РОМАНУ ЮКІО МІСІМІ
“ЗАБОРОНЕНІ БАРВИ”
77. *Прокопчук Л. В., Самсонюк Т. О.* 490
ПРОБЛЕМА АНАЛІТИЗМУ В СУЧАСНОМУ МОВОЗНАВСТВІ
78. *Рарицька Н. О.* 496
РІВЕНЬ МОВНОЇ САМОІДЕНТИФІКАЦІЇ УКРАЇНЦІВ У ВІЙНІ
ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО АГРЕСОРА
79. *Чуланова Г. В.* 502
ЗАГАЛЬНІ СТРАТЕГІЇ РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ ЗАГРОЗИ COVID-19 В
ІНФОРМАЦІЙНОМУ АНГЛОМОВНОМУ ПРОСТОРІ

PHILOSOPHICAL SCIENCES

80. *Прищак М. Д.* 510
ФІЛОСОФІЯ «СВІДОМОСТІ-Я» ЯК МЕТОДОЛОГІЧНА
ОСНОВА КЛАСИЧНОЇ ПАРАДИГМИ БУТТЯ ЛЮДИНИ
81. *Шкурдода Л. О.* 519
ДОСЛІДЖЕННЯ ВІРТУАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В СУЧАСНОМУ
СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКОМУ ДИСКУРСІ

ECONOMIC SCIENCES

82. *Aroshvili N.* 525
CHALLENGES OF GLOBAL BUSINESS AND ITS IMPACT ON

ІНТЕРТЕКСТУАЛЬНИЙ КОД РОМАНУ ЮКІО МІСІМИ “ЗАБОРОНЕНІ БАРВИ”

Нікоряк Наталія Валеріанівна

кандидат філологічних наук, доцент,
докторант кафедри зарубіжної літератури та теорії літератури

Марчук Іванна Петрівна

студентка IV курсу спеціальності “Філологія”
(зарубіжна література та теорія літератури)

Чернівецький національний університету імені Юрія Федьковича
м. Чернівці, Україна

Анотація. У руслі інтертекстуальних студій проаналізовано роман Юкіо Місіми “Заборонені барви” (1951–1953). Зауважено, що даний текст є унікальний за своїм інтертекстуальним потенціал, позаяк являє собою “мегатекст”, зітканий з великої кількості цитат, листів, критичних зауваг, фрагментів прозових та поетичних текстів, що презентують як західну, так і власне японську літературу.

Ключові слова: інтертекстуальний код, цитата, алюзія, ремінісценція, Юкіо Місіма, “Заборонені барви”.

Серед знаних і шанованих письменників Японії особливу нішу займає творчість самобутнього автора Юкіо Місіми (1925-1970). Назвати Місіму “самобутнім” з повною на те підставою можна з багатьох причин. Він був надзвичайно різнобічною особистістю не тільки для тогочасної Японії, а й для всього світу загалом: “Плідно працював в усіх жанрах літератури – прозі, поезії та драматургії (як західній, так і японській традиційній, як-от п’єси для театрів но та кабукі), грав у кіно, ставив вистави та фільми як режисер, був майстром кендо та культуристом, навіть диригував симфонічним оркестром” [3, с. 150]. За 45 років життя Місіма написав 40 романів, 18 п’єс, створив чимало оповідань, есе, публіцистичних текстів – його літературна спадщина налічує близько 100

томів. Крім того, він сім разів здійснив навколосвітню подорож, видав кілька фотографічних альбомів, досяг успіху у східних єдиноборствах і мистецтві фехтування. А коли 1963 року енциклопедичну статтю про культуризм проілюстрували фотографією письменника, він назвав цей момент “найщасливішим у своєму житті” [див.: 5]. Однак своєрідність життєвого шляху цього письменника мала почасти негативний вплив на подальшу інтерпретацію його творчості, позаяк життя Місіми нібито затьмарює його твори, його власна неординарність дає привід для не завжди обґрунтованих оцінок його творчості, заснованих лише на поверхневому трактуванні окремих його текстів. Хоча, треба визнати, життя Місіми, стурбованого “примірюванням різних масок”, дає для цього підстави [6, с. 17]. Саме Юкіо, “ексцентричний, непередбачуваний, можливо, навіть неврастенічний індивідуаліст”, став для західного читача своєрідним “символом культури Країни вранішнього сонця, носієм ключів від її заповітної таємниці” [5].

Роман Юкіо Місіми “Заборонені барви” вирізняється глибокою інтертекстуальною палітрою, активним залучення цитат, алюзій, ремінісценцій як текстів західної літератури, так і власне японських. І така тенденція фіксується у всій творчості Місіми, позаяк його вважають письменником-інтелектуалом, якому вдалося “ретроспективно дослідити історичне минуле Японії, сформоване упродовж десятків століть”, “знайти спільне між західною і східною культурами” [див.: 2].

Пам'ятаємо, що інтертекстуальність відбиває стан існування людини, яка живе у світі текстів, спосіб її світовідчуття, мислення, коли “все вже було кимось сказане, коли слова вже були чиймись” [7]. У читацькій свідомості текст може відкривати нові, раніше не відомі значення, внаслідок “зустрічі” двох текстів може відбуватися нашарування, накладання смислів. Термін “інтертекстуальність”, як відомо, з'явився наприкінці 60-х рр. у працях французької постструктуралістки болгарського походження Ю. Крістєвої для означення методу аналізу тексту як “знакової системи”, пов'язаної з іншими семіотичними системати. Фактично дослідниця розуміла інтертекстуальність як

“те, що відбувається між текстами”, “відношення одного тексту до інших текстів” [4].

Канонічне визначення поняття “інтертексту” належить відомому теоретику Р. Барту: “Кожен текст є інтертекстом; інші тексти присутні в ньому на різних рівнях у більш чи менш впізнаваних формах: тексти культури минулого і тексти сучасної культури. Кожен текст – це нова тканина, зіткана зі старих цитат” [1, с. 418]. Вчений вписав “інтертекстуальність” у коло значущих наукових парадигм, т.зв. “анонімних формул”: “Фрагменти культурних кодів, формул, ритмічних структур, фрагменти соціальних ідіом тощо, – всіх їх поглинув і змішав текст і довкола нього існує мова” [1, с. 418].

Роман “Заборонені барви” чітко реалізовує себе в діалозі з літературними традиціями, що склалися протягом багатьох століть. Тому на сторінках тексту фіксуємо інтертекстуальні контакти від Античності до сучасності: у діалогах персонажів, у їх характеристиці, в авторських описах, роздумах чи відступах. Наведемо кілька прикладів. Так, один з ключових персонажів роману, письменник Сюнсуке (60 років), перебував вже в тому віці, коли “основні тексти практично всі написані”, тому будні письменника проходили доволі одноманітно: вранці зазвичай Сюнсуке відвідувачів не приймав, “якщо приходило натхнення, він працював”, “якщо ж не писалось, він сідав за листи чи наказував винести в садок очеретяне крісло і напівлежачи читав у затінку або ж просто сидів, поклавши книжку на коліна” [8, с. 3]. Крім того, він досить добре володів французькою мовою, тому перекладав японською мовою романи письменника-символіста Ж.-К. Гюїсманса: “Собор”, “Там, унизу”, “На шляху”, а також роман бельгійського письменника-символіста Роденбаха “Мертвий Брюгге” [8, с. 17–18].

З тексту дізнаємося також, що Сюнсуке закохувався лише у вродливих жінок, “які, подібно до Мессаліни, окрім своєї краси, нічого не цінують і яким начхати на якусь там духовність” [8, с. 21]. Образи цих жінок знаходили своє місце у творах письменника: “Один допитливий критик – спеціаліст із порівняльного літературознавства – поставив його героїнь поряд з ефемерними

героїнями Едгара Аллана По, такими як Лігея, Береніка, Морела та маркіза Афродіта. Всі ці жінки були швидше витворені з мармуру, аніж із людської плоті. Їхня нетривка закоханість танула, немов зблиски надвечірнього сонця, що грає на застиглих статуях. Сюнсуке стерігся наділяти своїх героїнь глибокими почуттями” [8, с. 12].

Завдяки персонажу Сюнсуке у тканину роману інтертекстуально вплетено чимало відомих імен як західної, так і східної літератури. Позаяк книги не просто оточують його: письменник багато читає, оглядає їх на полицях, висловлює свої міркування. Наприклад: “Сюнсуке знайшов сонячне місце і вмовстився на широкій веранді перед вітальнею із “Чайльд Гарольдом”. Байрон завжди тішив його” [8, с. 215]. Або: “Той ранок Сюнсуке провів за читанням. Він перечитав “Сокон-сю” (“Збірка трав і коріння”) та “Тецусьокі-моногатарі” (“Новели, записані Тецу”). Ці повісті записав середньовічний священник, якого традиційно вважають перевтіленням Фудзівари Тейка” (відомий японський поет) [8, с. 271–272]. Показово, що Юкіо Місіма не просто вказує імена авторів чи назви творів, він вводить у тканину тексту цитати прозових та поетичних текстів, коментарі, розмірковування, що відзеркалюють саме його роздуми.

З книгами Сюнсуке знайомимося за посередництва й іншого персонажа: “Юїті потягнувся за старою книгою у шкіряній обкладинці, що лежала напхвату на столі. Це була новела “Аполлон у Пікардії”, яка входила до збірки “Уявні портрети” Волтера Патера видавництва “Макміллан”. Юїті пробігся по рядках, підкреслених рукою Сюнсуке. Поруч лежали два пошарпаних томи “Одзйойосю” – “Книги смерті”, а також великоформатне видання гравюр Обрі Берделі” [8, с. 216].

Показово, що й портретна характеристика головного персонажа Юїті також супроводжується інтертекстуальними алюзіями: “...у всьому його тілі проступала дивовижна та загадкова принадність, про яку згадував Волтер Патер, коли говорив про чудову повість тринадцятого сторіччя “Аміс та Амелі”, в якій, як він висловився, зосереджена “принадність раннього Ренесансу” та естетика містицизму, яка згодом набула широкого розповсюдження” [8, с. 33–

34]. Таким чином, слова англійського есеїста, мистецтвознавця, ідеолога напряму “естетизму” (“мистецтво заради мистецтва”) Волтера Патера якнайкраще допомагають уявити ту “загадкову принагідність”, якою наділений Юїті. При описі парку, де вперше юнак побачив собі подібних, автор апелює до творчості Шекспіра: “Опівнічний бенкет, який відбувався в цьому парку, можна вподібнити до фінальної сцени шекспірівського банкету привидів” [8, с. 86].

Інтертекстуальними є навіть прізвиська окремих персонажів. Так, Нобутаку Кабурагі знайомі жартома називали ім'ям Поуп, “завдяки його захопленню поезією Александра Поупа” [8, с. 236]. Даючи характеристику його дружині – пані Кабурагі, Місіма також послуговується інтертекстом: “Подібно до героїні повісті Маркіза де Сада “Джюльєтта”, котра завжди пророкувала нещастя, пані Кабурагі дедалі більше переконувалася, що через свої порочні лінощі вона марно витрачала час після того млявого вечора, який провела з Юїті” [8, с. 107].

Однак, слід підкреслити, інтертекстуальна палітра роману значно ширша, що засвідчує згадка імен як західних авторів: Емпедокл, Сократ, Арістофан, Стратон, Расін, Монтеск'є, Поуп, Маркіз де Сад, Вінкельман, Байрон, Гельдерлін, По, Новаліс, Уальд, Флобер, Вільє де Ліль-Адан, Кітс, Меларме, так і японських – Сьотецу, Фудзівара Тейка, Йосіхіса Асінагі, Іхара Сайкаку, Акінарі Уеда, Ідзумі Кьока, Сіга Наоя, Дзюнітіро Танідзакі, Сато Харуо, Хінацу Коносуке, Акутагава Рюноске.

Таким чином, роман “Заборонені барви” Юкіо Місіми унікальний за своїм інтертекстуальним потенціалом, позаяк являє собою справді “мегатекст”, зітканий з великої кількості алюзій, цитат, листів, критичних зауваг, фрагментів текстів (як дійсних, так і вигаданих), строф поезій. Він включає в себе різноманітні інтертекстуальні коди, які слід відчитувати, доповнюючи цілісність окремого образу чи тексту в цілому. Позаяк, слід пам'ятати, що “кожний твір, вибудовуючи своє інтертекстуальне поле, створює власну історію культури, переструктурує весь попередній культурний фонд” [9, с. 408].

Список літератури

1. Барт Р. Избранные работы: Семиотика. Поэтика. Москва : Прогресс, 1989. 615 с.
2. Головка Т. Ігри для дорослих: Роман знаменитого японського майстра психологічної прози Юкіо Місіма “Заборонені барви” опублікувало видавництво “Фоліо”. <https://day.kyiv.ua/uk/article/kultura/igri-dlya-doroslih>
3. Капранов С. Місіма Юкіо як мислитель (на матеріалі соціально-філософських праць пізнього періоду). *Вісник Львівського університету. Серія філологічна*, 2017. Вип. 65. С. 150–157.
4. Кристева Ю. Бахтин, слово, діалог, роман. *Вісник МГУ. Сер. 9. Филология*. 1995. № 1. С. 87–115.
5. Курбатов С. У вирі краси й пороку: загадки Юкіо Місіми. https://zn.ua/ukr/ART/u_viri_krasi_y_poroku_zagadki_yukio_misimi.html
6. Новиков А.В. Эстетика Мисимы Юкио и европейские представления о красоте. Москва, 2005. 228 с.
7. Просалова В.А. Интертекстуальний аналіз: теорія і практика: навчальний посібник. Вінниця, 2019. 206 с.
8. Юкіо Місіма. Заборонені барви. Київ : Фоліо, 671 с.
9. Ямпольский М.Б. Память Тиресия: Интертекстуальность и кинематограф. Москва : РИК «Культура», 1993. 464 с.